

Куток робітничо-фермерської молоді

ЖИЮТЬ НОВИМ ЖИТТЯМ.

В ДИТЯЧІЙ САДКУ.

День Жовтисей революції є пам'ятним днем для робітничо-фермерської молоді Радянського Союзу.

На згадку про стару, царську школу — її ложної науки, фальшивої моралі й неправди, дивину працюючу школу нову з новим змістом, новим життям. Іспішіть дрібний працюючий люд до своєї нової школи. Леде вивчить пару слів дома, та знає дрібноту ніжками від стола до порога, вже й галасує: "мамо, я хочу в садок". І йде туди. А в тому дитячому садку — як на базарі. Кипить життя. Тут, в піску будують одні печері, мешкальні нори, заставляють там жити невеличку сім'ю. При печері обов'язково будка для півня Гривка, щоб сторожив майно сім'ї перед злими людьми. З боку печері копають глибоку криницю, такі цимбровану. Воду тягне великий журавель. На кінці ключки глибоке, зжоренне ведро — з бараболі.

Діти в дитячій садку з вчителькою читають малюнки в книжечках.

Ця громадка малих працюючих — це самі будівники, які так і будують цілі оселі піскових печер.

Другий гурт дітей-працюючих вмірує своїм миромитним шляхом, дорогою від одної оселі до другої, то в ліс то в поле. Закладають шини — з патицями таких простісеньких, заїжджають на їх величезними возами — коробочками від сірників, накладають в їх піску везуть оттой матеріал на будову печер. Поїзд свище що хвилює, машина так фуккає а вози все своє трах-трах-трах-трах-трах...

Буває й таке, що нещастя трапляється: от віз зійде з шини, а то й цілий поїзд з матеріалом перекинеться, дещо поломиться та малий залізничодорожний персонал дає собі з тим раду. Трохи побідкає, постукає, поладнає й вже знов чути фю-у-у-у... Ідуть...

А дівчата — звичайно й собі знаходять роботу. Одні з них порявляють коло великої печі, що побудували будівники по середині оселі. Місять п'ялиниці, хліб, приплескують випікають його а далі подають залізничодорожникам на поїзд й ті розвозять жителям по печерах. Інші порядкують в о-

селі, вимітають сміття, насаджують деревину, цвіті — щоб було гарно й весело жити в оселі печер. Одних жителів печері ховають, других женять, а третіх так витають з прихилом на світ. І весело житиєся, працюється оттим малим творцям печерських осель, які й правляться звичайно самі собою. Оттак вже змалку привчаються жити й працювати гуртом, розвиваючи в собі звичку організаційної приналежності й колективного трудового.

Чотири-пять років працює так то та дрібна-дрібнота. Вивчає мови, вивчає ігри, пісень — вивчає і життєвих звичок на майбутнє.

В ТРУДОВІЙ ШКОЛІ.

На 8-му році життя й садка йде дитина в трудову школу. А трудова школа — це не є стара буржуазна школа, яка заставляє учня слухати, а говорити лише тоді, коли прикаже вчитель. Ні — трудова школа — це школа

ген... "Коли? — Завтра! В нас же немає зараз плану". Запитують одні й відповідають другі.

"Давайте складемо план. Головне завдання є:

"Розглянути квітки, що вже відцвіли, розслідати ті, які цвітуть зараз, й такі, що мають завязки цвіту".

Місцем розслідування є: город-цвітник, сад, поля, луки, сіножаті, ліс, вода.

Учні трудової школи приносять квіти і зілля до вчительки, щоб вона їм висвітила життя цих рослин.

Час на виконання праці-завдання: один тиждень. Кожен дослідник є обов'язаний взяти з собою записник, олівець, ніжик й невеличку коробочку. Поза тим з харчів на дорогу: пів бухонця хліба, сала, 2 — 3 зварених яєць, сухариків й фляшечку молока.

Завтра починаємо від город-цвітників. В кого є город-цвітник?.. В нас є — і в нас... А далі спільно вибирають й записують собі до кого підуть наперед, а потім вже складають чергу звичайно так, щоб було по дорозі.

"Завтра в 7-й годині рушаємо з місця. Збираємося всі в школі. — Згода!"

І підготовка йде дома. Лагодять торбинку ще з вечора, навантажують її хлібом, салом і ще де чим, дослідувач прив'язує до пентельки на шнурочок ніжик, щоб не загубив і лягає спати... Спить... А ранком — ще далеко до означеного часу, як вони вже всі завели годину гуртків під школою. Плудуть. В городку оглядають цвітник, пізнають й відраховують крапки квіток та їхній запах. Питають власника городця, як зветься кожна квітка, як її насіння та як садити її. Бачуть повнісінько п'ялі та різні мушкеті, що перелітають з одної квітки на другу, пригладжують їхній праці і садять. Садять за життям квітки, за життям кожної машинки. І все те, що бачуть,

ячи листок за листочком живих квіток, все розкаже про те кодірове сотворіння природи. (Дивися мал. 1.) Її користі чи шкоду. Мали дослідувачі все пишуть і пишуть... Дехто з їх ще й малює квітку, зілля а то й бджолу, що тріпоче крильцями над квіткою. Дехто в коробочку кладе живу квітку.

На третій день вони перегукуються в лузі, пошукуючи там за розв'язкою свого завдання.

І так день по дню, з переданою все свіжо торбинкою мандають наші школярі-працюючі по просторах, пахучих сіножатях, полях, луках та лісах, не минаючи жодного кутка. А їхній записник все більший і більший. Олівець списав стільки, що вже ледве-ледве держиться рукою. А лінійка їхня смуглява, опалена всіма хвилями з ямочкою на підборідді — очі так і сверлять від неї. Ген-ген в далечині аж у найглибшій глибині. І не втомилася.

Так і проминує тиждень мольного їхнього трудового оттог завдання. А зараз першого дня, слідуючого дня розвиваються на меншій гуртківці по 6—9 працюючих в кожному гурті. Кожен з учасників-дослідувачів переглядає свій записник. (Мал. 2.) Прочитують, пригадають собі — чи все списав, доповнює пропущене. Зробив це кожний зокрема, єднається то-

Учні трудової школи після тижневої праці переглядають свої записники.

ді в меншій гуртківці й тепер меншими гуртками готовлять гуртківці доклади.

Один виборний докладчик гуртківці списує все, що подають йому товариші з його ланки зі своїх записників, прочитає ще раз на ланці той спільно складений доклад, перевірить його ще докладніше й дає слідуючого дня. Це зробила кожна ланка. Другі дні виступають самі докладчики ланок зі своїми ланковими докладами й виказують пе-

ред цілою групою працю, яку здобули учні власними силами. А кожний з учнів-працюючих слідить за докладом свого ланкового промовця й дружить з поглабленою увагою. Тільки час від часу чути шепоти малесеньких працюючих умах "то я мав записане"...

Скінчили докладчики, доповнили слухачі дещо пропущене і... вдарили що сили в долоні самі собі на "славно" аж в ушах залящало...

П. Л.

ВІДСІЧ РОЗКОЛЬНИКАМ.

Група розкольників, що від ряду місяців старалась шкодити праці Ліги Комуністичної Молоді в Торонто, опинилася уже поза лавами Комінтерну Молоді. Як це вже було повідомлено в ч. 90 "Укр. Роб. Вістей" всі ті, що не підписалися на пропозиції Центрального Виконавчого Комітету заяви, автоматично були виключені з Л.К.М. Провідникам "опозиції" вдалося повести за собою 53 членів, що становить меншість членства Л.К.М. в Торонто.

Дня 23. липня скликано в Укр. Роб. Домі в Торонто мітинг усіх тих, що залишилися членами Л.К.М. Прибуло на цей мітинг коло 60 членів, які найрішучіше осудили розламницьку роботу опозиції. На цьому мітингу зроблено також плани для майбутньої праці. Вибрано тимчасовий Міський Центральный Комітет і його організаційний та індустріальний підкомітети. Організаційному комітету призначено негайно виробити плани для зрештотворення торонто-ського Комсомолу на фабричних ячєйках та територіальних групах.

Цей мітинг був найкращою відповіддю розкольників, які думали, що торонто-ська ліга без них не зможе функціонувати. Ширі Комсомольці в Торонто доказали, що дезерція кількох десятків членів не пошкодить їхній праці. Позбувшись тих елементів, що завше вводили тільки роздор в їхні ряди, вони кинуться до праці ще більш енергійно і зуміють ще краще виконати свої завдання.

На цьому мітингу членство прийняло одностайно резолюцію:

1. Ми, члени торонто-ської Ліги Комуністичної Молоді, зібрані на загальних членських зборах в Українській Робітничій Домі, в понеділок, 23. липня 1928 р., заявляємо, що ми зобов'язуємося працювати енергійно і безупинно для збудування знову активної Ліги Комсомолу в Торонто і за провідом нашого Ц.В.К. робити торонто-ську Лігу могутнім вождем робітничої молоді.

2. Ми закликаємо бувших Комсомольців, яких підмовили провідники опозиції вийти з рядів Л.К.М., щоб привернули знову свою лояльність до Л.К.М. Канади, відшуралися своїх облудних провідників і

вернулися до рядів Л.К.М. як правдиві молоді баштовники.

3. Ми закликаємо всіх Комсомольців в Канаді, щоб гостро відбили всякі старани, які виключені опозиціонери робили-б для поширення своєї розкольникської роботи поза Торонто.

4. Ми домагаємось, щоб копію цієї резолюції вміщено негайно в нашій пресі.

На загальному мітингу членів Л.К.М. в Монреалі одностайно прийнято резолюцію, яка рішуче відбито спробу торонто-ських опозиціонерів "завоювати" для себе і монреальське членство. В голосуванні заледви відліка одиначку стрималися від голосування.

На загальному мітингу членів Л.К.М. в Вінніпегу одностайно прийнято резолюцію, яка рішуче відбито спробу опозиціонерів Ц.В.К. Розкольників діяльність опозиціонерів гостро засуджено.

Працюючи в літі, не забувайте про свою пресу. Коли Ви нічого не зробили для неї в місяці травні, то зробіть зараз. Постарайтеся, щоб Ваша травнева ліста була заповнена.

НАЙВИЩИЙ СУД ЗАТВЕРДИВ ВИРОК 1-ОЇ ІНСТАНЦІЇ У ВОЛОДИМИРСЬКІЙ ПРОЦЕСІ.

В 1925 році переведено по всій Волині масові трести та арешти. Арештовано тоді до 1,500 чоловік. Був то український актив частини Волині. Складався він виключно з селян, робітників та трудової інтелігенції. Чинники, що перевозили трести та арешти, закидали арештованим приналежність до КПЗУ і підготовку до повстання з метою відірвання Волині від Польщі і прилучення до Радянської України.

Після надзвичайно тяжких умов в слідчому арешті, частину арештованих звільнено, а проти 151 вичено процес, який пізніше відбувся в Володимирі.

На суді виявилось, що всі ці відомості про складі зброї та байки агентів дефензиви. На суд достачено пару карабінів, які безумовно походили з часів світової війни і, як зізнавали свідки оборони, в невідомий спосіб опинилися в забудованих оскаржених. Ніяких паперів секретного змісту, що підтверджували-б закиди, не було. Було це пару багнетів перероблених на кухонні ножі. І то мала бути зброя для повстання...

Оскарження опиралося виключно на дані агентів дефензиви та їх конфідентів.

Вирок суду був страшний. 9 осіб засуджено на дожиттєву в'язницю, 4-ох на 15 літ, 39 по 10 літ, 12 по 6 літ й 60 по 4 роки тяжкої в'язниці.

Найвищий суд Польщі цей вирок затвердив.

Процес цей є страшним ударом для селянсько-робітничого руху, але то не значить, що темпо визвольної боротьби має ослабнути.

Товариші! Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісти"!

КУПУЙТЕ "КАПІТАЛ" К. МАРКСА

Подаємо до відома всім нашим організаціям й читачам робітничо-фермерської преси, що наше видавництво отримало й оголошує на продаж

ПЕРШИЙ ТОМ КАПІТАЛУ

КАРЛА МАРКСА В УКРАЇНСЬКІЙ МОВІ.

"Капітал" отримано вже кілька тижнів тому назад, однак ми його на продаж не проголошували, бо він був ще не опрацьований. Зараз "Капітал" опрацьований і замовлення разом з грішми засилайте на нижче подану адресу.

Ціна в гарній оправі з золотим відтиском на окладинах вносить лише \$2.50.

Отримано обмежену кількість примірників, тому спішіть з замовленнями, коли хочете мати цей великий твір.

THE WORKERS & FARMERS PUBLISHING ASS'N

Cor. Pritchard & McGregor Sts., — — — Winnipeg, Man.

ДЖЕК ЛОНДОН.

РУДИЙ ВОВК.

(Продовження.)

Іншим разом рудий мандрівник устип перелігтів вздовж долини Каліфорнії, увесь Орегон і більшу частину Вашингтона, перше ніж його зляпано й повернуто назад. Надзвичайне було те, як швидко він відбував дорогу. Відгодувавшись та спочивши, ледве він почував себе на волі, як негайно всю енергію свою справляв на те, щоб як найдужче гнати. Першого дня таких гонів він міг перебігти сто п'ятьдесят миль, далі — коло сотні миль щоденно, аж поки його не займано. Повертався він завжди худий, голодний та дикий, а відходив все свіжий та міцний і простував на північ, скорявши свою істоту перед чимось непереможним, чого ніхто не міг зрозуміти.

Але наразі по цілій році марного втікання, він скорявся неминучій долі й поклав лишитись при цьому катеджі, де він уперше колись розірвав трусики й заснував коло струмка. І навіть після цього чимало часу минуло, перше ніж його лани спромоглися поглядати його. Це було великою перемогою, коли тільки їм самим він дозволив доторкнутись рукою до його. Він такий був перебігливий, що жадному гостеві не щадило підступити до його. Кожного, хто наближався, він вів глумним гарчанням, а коли хтось намілювався підійти ближче, губи вовчі підносились, висувались

вищирені кликаки, а гарчання переміналося на рикання, та таке грізне й люте, що лякало найвідважніших. Так само боялись його фермерські собаки, що зналися на звичайному собачому гарчання, але ніколи перед тим не чували вовчого.

В його не було минулого. Його історія починалася з Вата й Медж. Він прибився з півдня; але жадна вістка не доходила до їх про його власника, від якого він, знати, втік. Містрис Джонсон, їхня сусідка найближча, та той, що постачав їм молоко, визнавали його за клондайкського пса. Цієї жінки брат десь розкопував мерзлі золоті жили в тій далекій країні й тому вона вважала себе за авторитет у цих справах.

Та вони йі не перечекали. Бо краєчка вух у Вовка, очевидно, були колись відморожені, та так сильно, що вони ніяк не загоювалися цілком. До того він склався на фотографії аляскинських псів, що траплялись їм по журналах та газетах. Вони часто міркували про його минуле й силкувались уявити собі (про це їм доводилось лиш читати та чувати), що то за життя його було на півночі. Що північ і досі його приналежувала, про це вони добре знали. Бо ніколи ногами не чули, як Вовк тихесенько скавчав, а коли повівав північний вітер та брався мороз, великий неспокій опав на його. Тоді дунав у повітрі скорботний його лемент, як справжнє вовець ридання. Не гавкав він ніколи. Найбільше збурення не могло спонукати його озватись по-собачому. В

Бувало йому доводилося сперечатись під той час, поки привчали його до рук — чий він. Обов претендували на його і кожен у-голос оповідав про всякий провиз приязни від Вовка. Але по-первах чоловік мав кращу перевагу в його, головним чином тому, що був чоловік. Зрешт було видко, що Вовк зовсім не звик до жінок. Жінок він не визнавав. Річ з якою він ніяк не годився, — це вбрання Медж. Досить було того шестесту, щоб він уже підозріло найкисив, а під вітруну годину вона зовсім не зміла наближатись до його.

А проте годувала його Медж. До того вона-ж таки господарювала в пекарні, отже з її ласки, навіть тільки з її ласки, було йому дозволено переступити той недосяжний поріг. Так ото, зваживши на ці обставини, сподівалась Медж перебороти й перешкоду що-до своїх убраннів. Тоді Ват і собі вжив спеціальних заходів, завівши звичай, щоб Вовк лежав йому в ногах, поки він писав. І так ото, певивши його та до його балакавши, загаволав свого робочого часу чимало. Зате-ж переміг наразі й дуже можливо, що перемога стала саме тому, що то був чоловік. Та на те Медж закидала, що тим часом можна було-б придбати ще зо чверть милі дзоркотливого струмка та прийняти зо два західні вітри, що співали-б у їхньому борку, коло-б то Ват цілком був присвятив свою енергію на перетворення пісень, а Вовкові дав би змогу виявити його натуральний смак і вільне обрання.

"Щось давно не чути за ті триолети", мо-

вив Ват, помовчавши хвилину із п'ять, коли вони все подавалися стежкою під гору. "На почті має бути чек, і ми його замінимо на прекрасне гречане борошно, галон кленового дукровику та нову пару черевиків для тебе".

"Та на прекрасне молоко від прекрасної корови містрис Джонсон", додала Медж. "Завтра — перше число, чуєш?"

Ват мимоволі насупився, але враз обличчя його засяло й він ляснув рукою по боковій кишені.

"Дарма. Ось тут у мене найчарівніша нова корова, а що вже щедрі — то на всю Каліфорнію!"

"Коли це було написано?" спитала вона лапко. І додала з докором: "І ти мені не показувай".

"Я сподівався прочитати тобі це, саме йшовши до почти, у такому точнісінько куточку, як оцеї", відказав він, махнувши рукою до сухої колоди, де було видно сіті.

Тут малий струмок котився поміж густою папороттю, линув додолу обліпленим мохом камінням і стежку їм перебігав по-під самими ногами. З долини лунали солодкоголосі жайворонкові співі, а десь доволі їх то переганялися в сонячному промінні, то пурхали в холодку великі жовті метелики.

Тим часом інший Томін доходив до їх з долини й домішався до тихого Ватового читання з рукопису. Це був хряск важкої ходи, відзначений раз-за-разом лопотінням зрушених камінців.

В МОЛОДІ НАШЕ МАЙБУТНЄ!

Не забудьте передплатити для своїх дітей місячний журнал

"СВІТ МОЛОДІ"

що виходить у Вінніпегу і друкує приступні для молоді статті, вірші, оповідання, забави, загадки, а особливо звертає увагу на належне виховання робітничо-фермерської молоді.

Поширюйте вістку про цей журнал! Збирайте нові передплати!

На цілий рік передплата вносить тільки 50 центів.

Подинокне число 5 ц.

Замовлення з грішми посилайте на таку адресу:

THE YOUTH'S WORLD Pritchard & McGregor Sts., Winnipeg, Man.

Відновляйте передплату на "Укр. Роб. Вісти"!